LIIKENNETURVALLISUUDEN
ERITYISASIANTUNTIJAT RY

16.3.2026

HE 11/2026 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Liikenneturvallisuuden erityisasiantuntijat ry LIIKO kiittää lausuntopyynnöstä ja haluaa esittää lausuntonaan hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta sisältävistä esityksistä seuraavaa:

Vakavissa liikenneonnettomuuksissa nuoret kuljettajat ovat selkeästi yliedustettuina. Tätä kautta voidaan arvioida, että ajo-opetuksella ja ajotaidolla on vaikutusta nuorten vakaviin liikenneonnettomuuksiin. Onkin varmistettava, että myös nuorten liikennekäyttäytymiseen ja asenteisiin liittyvät asiat huomioidaan jatkossa. Tavoitteena tulisi olla nuorten liikenneturvallisuuden parantaminen. Suomi on sitoutunut nollavisioon, jonka mukaan kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä vuoteen 2050 mennessä. Tämä edellyttää aidosti vaikuttavia ja tutkimusperusteisia ratkaisuja.

Muutosten pitää olla vaikuttavia

Liikenneturvallisuuden erityisasiantuntijat ry LIIKO mukaan ajokorttilain uudistuksessa on tärkeää, että kuljettajakoulutuksen tavoitteena on osaavien ja turvallisten kuljettajien kouluttaminen. Kuljettaja on merkittävin liikenneturvallisuuden osatekijänä ja tämän vuoksi kuljettajakoulutuksella on merkitystä. Ajokorttilain muutoksen yhteydessä tulee turvata tämä keskeinen tavoite, tehtävät muutokset tulee olla vaikuttavia.

Liikenneturvallisuuden erityisasiantuntijat ry LIIKO esittää, että nyt mahdollisissa muutoksissa huomioitaisiin käytettävissä olevat seurannat ja tutkimustulokset. Aikaisemmat hyvät tulokset pitää hyödyntää ja samoja virheitä ei kannata tehdä jälleen kerran uudestaan.

Riskien tunnistamiseen liittyvä koulutus

Liikenneturvallisuuden erityisasiantuntijat ry LIIKO kannattaa hallituksen esitystä riskien tunnistamiseen liittyvän koulutuksen lisäämisestä. Nykyisiä säädös- ja lainvalmisteluita tehtäessä on tärkeää huomioida, että ammattilaisten järjestämän pakollisen liikenneturvallisuuskoulutuksen lisäämisellä on todennäköisesti merkittäviä myönteisiä vaikutuksia sekä nykyiseen nuorten vakavien liikenneonnettomuuksien tilanteeseen, että nuorten tulevaan liikenneturvallisuustilanteen kehitykseen. Ammattimaisen koulutuksen vahvistaminen nyt vallitsevassa tilanteessa tukee Liikenneturvallisuuden erityisasiantuntijat ry LIIKO näkemyksen mukaan nuorten liikenneturvallisuuden paranemista ja pitkäjänteistä kehitystä.

LIIKO.FI
LIIKENNETURVALLISUUDEN ERITYISASIANTUNTIJAT RY

Positiivista kehitystä on aikaisemmin tapahtunut, kun siirryttiin kaksivaiheiseen malliin, jossa koulutusta lisättiin. Kyseisellä toimenpiteellä puolitettiin nuorten kuolemaan johtaneet vahingot liikenteessä, jossa keskityttiin tarjoamaan erityisesti nuorille ja tuoreille kuljettajille haastaviin keliolosuhteisiin sekä riskientunnistamiseen liittyvää koulutusta (Turun yliopisto sekä nuorten kuljettajien onnettomuustilastot). Mallissa toteutettiin hallituksen esityksessä nimettyjä tavoitteita GDE-matriisin ylätason elementtien mukaan ottamista painottaen kuljettajan omia riskejä.

Riskien tunnistaminen ja ennakoiva ajaminen on ajattelutapa, tähän tutkitusti paras keino on omakohtainen näyttö ja kokeilu aidossa ympäristössä. On erittäin kannatettavaa, että hallituksen esityksessä esitetään aikaisemminkin erittäin hyviä turvallisuustuloksia nuorten kuljettajien osalta otettavaksi käyttöön.

Liikenneturvallisuuden erityisasiantuntijat ry LIIKO kannattaa ajoharjoitteluratojen hyödyntämistä ja korostaa sitä, että ajoharjoitteluradat ovat käytettävissä moneen muuhun harjoitteluun autolla ajamisen lisäksi. Isoissa kaupungeissa harjoittelupaikat erityisesti kaksipyöräisille vähenevät ja myös siinä nykyinen ajoharjoitteluratаverkosto on erittäin käyttökelpoinen. Ensisijaisena tavoitteena tulevissa lakimuutoksissa tulee olla ammattimaisen opetuksen lisääminen, sillä se on koulutusmuodoista aidosti säädettävissä, kontrolloitavissa sekä mitattavissa.

Liikennerikkomusten ennaltaehkäisy

Kuljettajaopetusta ja liikennerikkomusten seuraamusmenettelyä arvioitaessa ja kehittäessä päätavoitteina tulee olla liikennerikkomusten ennaltaehkäisy sekä niiden uusimisen vähentäminen. Liikenneturvallisuuden erityisasiantuntijat ry LIIKO esittää, että pidemmän ajokiellon uhka voisi ennaltaehkäistä liikenteessä otettua tietoista riskinottoa ja ylilyöntejä.

Liikenneturvallisuuden erityisasiantuntijat ry LIIKO ei kannata uuden kuljettajan merkin käyttöä. Suomessa on ollut aikaisemmin käytössä 80-lätkä, siitä luovuttiin sen negatiivisten vaikutusten vuoksi.

Jos pieni ryhmä nuorista kuljettajista ”hölmöilee” liikenteessä, ei ole tarkoituksenmukaista merkitä kaikkia nuoria kuljettajia merkistä aiheutuvien haittojen takia. Ainut harkittava vaihtoehto on digitaalinen uuden kuljettajan merkki, jos merkkiä halutaan käyttää.

LIIKENNETURVALLISUUDEN ERITYISASIANTUNTIJAT RY

Jarmo Jokilampi
puheenjohtaja

Lisätietoja: jarmo.jokilampi@liiko.fi
+358 400 636397